

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Cziráki és dr. Icsu Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Icsu Róbert ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (....) I. rendű és II.rendű felperes neve (....) II. rendű felpereseknek, az Orosz V. Ügyvédi Iroda (.... ügyintéző: dr. Orosz V. Sándor ügyvéd) által képviselt S... E... (alperes címe.) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. június 5. napján kelt, 65.P.../2010/70. számú ítélete ellen a felperesek 72. sorszám alatti fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az állam 360.000 (háromszázhatvanezer) forint kereseti illetéket visel.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemelegesen fizessenek meg az alperesnek 25.000 (Huszonötezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A felperesek költségmentessége folytán le nem rótt 480.000 (Négyszáznyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek egyetemelegesen 150.000 forint perköltséget, áfával növelten. Akként rendelkezett, hogy a le nem rótt 420.000 forint illetéket az állam viseli.

Az ítélet tényállása szerint az I. rendű felperest 1988. ...-én édesanyja a S.... számú G...ra vitte be a gyermekorvos beutalása alapján laborvizsgálatokat követően diabétesz gyanúval. Inszulinkezelés mellett állapota rendeződött, vércukra helyreállt és jó általános állapotban engedték haza 1988. ...-án. A kórházi tartózkodás alatt dr. M... M... kezdeményezésére a S.... számú B... K...ja laboratóriumában tudományos célú vizsgálat érdekében vérvétel történt az I. rendű felperesnél a hozzátartozó beleegyezését követően. A vizsgálat a frissen diagnosztizált diabéteszes betegekben lezajló immunológiai történések megismerését célozta. Az I. rendű felperes a kórházi kezelést követően mint diabéteszes beteg rendszeres kezelésben részesült, felnőtt korában rokkantosságára került sor, melynek során 45%-ban állapították meg egészségkárosodása mértékét. Az I. rendű felperes már ebben az eljárásban is és ezt követően több ízben megkísérelte beszerezni az 1988. évi immunológiai vizsgálata anyagát, eredménytelenül. 2008 júniusában panasszal fordult az alpereshez, melynek következtében arról tájékoztatták, hogy a vérvizsgálat anyaga az intézmény többszöri elköltöztetése, illetve az akkori selejtezési gyakorlat miatt már nem lelhető fel. Erre tekintettel az Egészségbiztosítási Felügyelet 2009. ...-én kelt ...-I/2009. számú határozatával 50.000 forint pénzbírsággal sújtotta az alperest.

Ilyen előzmények után 2009. szeptember 2-án az I. rendű felperes keresetet terjesztett elő eredetileg a Pesti Központi Kerületi Bíróságon orvosi dokumentációja kiadása iránt. Ezt követően személyhez fűződő jogai megsértésére is hivatkozott, ezért a keresetlevél a Fővárosi Törvényszékre áttételre került. Az eljárásba a II. rendű felperes is belépett, aki az I. rendű felperes testvére.

Az I. rendű felperes keresete az 1988-ban elvégzett immunológiai vizsgálat eredményének kiadására irányult. Emellett az 1988 és 1992 közötti ambuláns kártyái kiadására kérte az alperes kötelezését, továbbá az 1988-as kórházi kezelése alatt vett székletbakteriológiai vizsgálat és vizeletvizsgálat kártyáit is kérte kiadni. Arra hivatkozott, hogy a kiadni kért iratok orvosi titkot és az I. rendű felperes egészségügyi kezelésével kapcsolatos adatot tartalmaznak, amelyek tartalmát jogosult megismerni, ennek hiányában az önrendelkezéshez fűződő joga sérül. Ezen immunológiai vizsgálati eredményről nem tudta a kezelőorvosait tájékoztatni, ez is jogsérelmet okozott az oldalán. Minderre tekintettel 5.000.000 forint nemvagyoni kára megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

A II. rendű felperes arra hivatkozott, hogy terhessége idején kezelőorvosát nem tudta a testvére, azaz az I. rendű felperes immunológiai vizsgálata eredményéről tájékoztatni, erre tekintettel személyhez fűződő joga sérült. Kérte a jogsértés megállapítását és 2.000.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezését.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A per alatt a rendelkezésére álló dokumentációt a felperesek rendelkezésére bocsátotta. Az 1988-as vérvizsgálati anyaggal kapcsolatosan előadta, hogy az egy kísérleti stádiumban lévő tudományos célú vizsgálat volt, amely a betegben zajló immunológiai történések megismerését célozta, anonim módon rögzítették a vizsgálatban résztvevők adatait, így az I. rendű felperestől vett vérmintából származó adat kiértékelésére a kutatási anyag részeként névtelen adatként került sor. Az 1988-as kórházi kezelés alatti székletminta negatív volt, ezt a kórházi zárójelentés tartalmazza. Az alperes jogsértést nem követett el, mert a felperes által hiányolt adatokat és vizsgálati eredményeket a zárójelentés magában foglalja. Az alperes csatolta a II. rendű felperes ambuláns kezelőlapját is és arra hivatkozott, hogy a szükséges tájékoztatást az elvégzett vizsgálatok mérőszámai rögzítésével a vizsgálatot végző kezelőorvos számára megadta, a II. rendű felperes terhessége alatt ezeket az adatokat kellően értékelték.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét nem találta alaposnak. Határozatát az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 5. §-ának (3) bekezdésére, 13. §-ára, 24. §-ára, 136. §-ára, 137. §-ára és a Ptk. 75. § (1) bekezdésére alapította.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként rendelkezésére álló bizonyítékok mérlegelése után azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes az 1988-as kórházi kezelése során keletkezett dokumentációból a széklet és vizeletvizsgálat bakteriológiai adatait nem tudja az I. rendű felperes rendelkezésére bocsátani. Az 1988. ...-ai zárójelentés azonban tartalmazza a székletvizsgálat negatív eredményét, ezért arról, hogy bakteriológiai fertőzés nem lelhető fel az I. rendű felperestől vett mintában, az akkor még kiskorú I. rendű felperes a zárójelentés birtokbavételével édesanyján keresztül tudomást szerzett. Az Egészségbiztosítási Felügyelet által lefolytatott eljárásban megállapításra került, hogy az időközben elhunyt dr. M... M... kutatómunkát végzett, az általa rögzített adatok ezért nem minősülnek olyan, az egészségügyi törvény alapján orvosi kezelés során létrejött adatnak, amelyek kiadására az alperes kötelezhető.

A II. rendű felperes terhessége alatt kiadott ambuláns kezelőlap adataiból az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy az alperesnek már 2007-ben sem állt rendelkezésére az I. rendű felperes

immunológiai vizsgálatának eredménye, azaz az alperes kezelésében nem állt olyan adat, amely az I. rendű felperes 1988-as immunvizsgálatával kapcsolatos, így annak kiadására sem kötelezhető.

Az elsőfokú bíróság annak tényét nem látta bizonyítottnak, hogy 1988-ban immunológiai vizsgálat folyt. Emellett kifejtette, hogy a rokkantsági nyugdíj megállapításához az összszerkezeti egészségkárosodás mértéke megállapítása szempontjából nem bírhatott jelentőséggel az 1988. évi vizsgálat eredménye, ezért azok hiánya sem vezetett arra, hogy a felperes a jelen egészségi állapota megítélésében, illetve betegsége kezelésében releváns adatot ne ismerhetett volna meg. Az 1988-as vizsgálati eredmények továbbá olyan adatot nem tartalmazhatnak, ami az I. rendű felperes jelenlegi kezelését befolyásolná, tekintettel arra, hogy betegsége nem gyógyítható. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az I. rendű felperes személyhez fűződő jogát az alperes nem sértette meg azzal, hogy az 1988-as vizsgálat eredményeit nem adta ki az I. rendű felperes részére. Emellett a tudományos kutatási anyag keretén belüli mintavétel eredménye utólagos megismeréséhez fűződő joga nincs az I. rendű felperesnek, mert a vizsgálat nem tartozott az I. rendű felperes kezeléséhez, ezért önmagában az a körülmény, hogy ezeket a dokumentációkat az alperes nem megfelelően őrizte, melynek következtében már nem állnak rendelkezésére, nem értékelhető személyiségi jogsértésként. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes keresetét annak jogalapja hiányában elutasította. Emellett azt sem látta bizonyítottnak, hogy az I. rendű felperest az adatok ki nem adásával okozati összefüggésben hátrány érte.

A II. rendű felperes keresete tekintetében a csatolt dokumentációból azt állapította meg, hogy a II. rendű felperes mutatta fel a testvére 1988-as immunológiai vizsgálata pozitív eredményét, mely tényből arra következtetett, hogy ennek eredményét a II. rendű felperes ismerte és azt az orvosa elé tárta. A II. rendű felperest a terhessége idején kezelő szülész-nőgyógyász orvos tanúvallomása alapján a terhesség elején, közepén és végén elvégzett terheléses cukorvizsgálat során a II. rendű felperes megfelelő adatokat produkált, ezért az immunológiai vizsgálat eredményének esetleges hiánya nem okozhatott a II. rendű felperes számára olyan sérelmet, amely személyhez fűződő jogsértésben megnyilvánuló adatközlési kötelezettség megszegésében áll. Emellett a II. rendű felperes azt sem igazolta, hogy a gyermeke születését megelőző időszakban elvégzett vizsgálat anyagát kérte, azonban azt nem kapta meg. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes keresetét is alaptalannak találta.

A pereszes felperéseket a Pp. 78. §-a alapján kötelezte az alperes jogi képviselével összefüggésben felmerült perköltség megfizetésére, melynek mértékét 150.000 forintban állapította meg az alperesi jogi képviselő által elvégzett tevékenység figyelembevételével, hangsúlyozva, hogy a képviselő valamennyi tárgyaláson részt vett, érdemi előkészítő iratokat csatolt, a rendelkezésére álló dokumentációt több ízben a felperesek rendelkezésére bocsátotta, együttműködési szándékról tanúságot téve az alperes felé közvetített és a felperesek teljes körű vizsgálata elvégzésére vonatkozó egyezségi ajánlatot tett a felperesek irányába, melyre irányuló kötelezettsége nem állt fenn. Mindemellett a felperesek igénye is eltűzött volt.

A határozattal szemben az I. és a II. rendű felperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperesek keresete szerinti döntés meghozatalát, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérték.

Előadták, hogy az elsőfokú eljárás során indítványozták dr. K... G... igazságügyi szakértő meghallgatását, továbbá független igazságügyi orvosszakértő kirendelését is kérték, azonban az elsőfokú bíróság a felperesek indítványának nem adott helyt.

Sérelmezte a fellebbezés, hogy a II. rendű felperes a kártérítési igényét soha nem jelölte meg 2.000.000 forintban, emellett számos orvos tanú meghallgatását kérte, mely indítványa egy részét az elsőfokú bíróság mellőzte. Emellett a II. rendű felperes terhessége alatti pszichés megterhelésére vonatkozóan elvárható lett volna pszichológus szakvélemény beszerzése, ami elmaradt.

A felperesek fellebbezési álláspontja szerint a személyhez fűződő jogok sérelme bekövetkezhet attól függetlenül, hogy a hatályos jogszabályok milyen iratkezelést írtak elő az egészségügyi intézmények tekintetében, illetve szabályozott volt-e a vizsgálati eredmények dokumentálásának rendje. Az I. rendű felperes 1988. évi kezelése során az alperesnek adatok jutottak a birtokába az I. rendű felperes betegségével és annak előzményével kapcsolatosan, mely adatokat az I. rendű felperes jogosult megtudni és az iratokat megkapni. Tévesen hivatkozott az alperes a perben arra, hogy adatközlési kötelezettségének a zárójelentés kiadásával eleget tett, mivel a zárójelentés nem tartalmazza teljes körűen az adatokat és a kórfolyamat kifejlődésének megismerése érdekében a beteg korábbi állapotát rögzítő adatok beszerzése nélkülözhetetlen. Az egészségügyi adatok kezelése során az alperesnek biztosítania kellene az adatok károsodással és nyilvánosságra kerüléssel szembeni védelmét, az alperes azonban az I. rendű felperes személyes közbenjárása, illetve a megindított peres eljárások ellenére sem tudta kiadni a kért orvosi dokumentációt.

A fellebbezés utalt a Legfelsőbb Bíróság BH1995. évi 87. számú eseti döntésére, amely szerint személyhez fűződő jogokat sért a gyógyintézet, ha a beteg gyógykezelésével, műtétjével kapcsolatos okiratok kiadását megtagadja. Előadták, hogy az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 30. §-ának (1) bekezdése szerint az egészségügyi dokumentációt az adat felvételétől számított legalább 30 évig, a zárójelentést legalább 50 évig kell megőrizni. Az alperes e kötelezettségének nem tett eleget, az iratok elvesztésével pedig sérült az I. rendű felperes tájékoztatáshoz, önrendelkezéshez és az orvosi titoktartáshoz való joga. Az elsőfokú bíróság az ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló jogszabályokat tévesen alkalmazta és az eljárás szabályait is lényegesen megsértette.

A felperesek fellebbezésükben vitatták az elsőfokú ítéletben megállapított perköltség összegét is, annak eltúlzottságára hivatkozással. Előadták e körben, hogy az alperes hozzáállásának eredményeként húzódott a per 5 évig, ami egészségileg is megviselte az I. rendű felperest, aki magas vérnyomással is kezelt súlyos cukorbeteg. Emellett nem róható fel a felpereseknek annak ténye sem, hogy a szükségesnek ítélt orvos-tanú idézését nyolcszor kellett foganatosítani ahhoz, hogy egyszer eleget tegyen állampolgári kötelezettségének. Mindezekre tekintettel az alperes javára megítélt 150.000 forint perköltség felülvizsgálatát kérték.

A másodfokú tárgyaláson a II. rendű felperes előadta, hogy keresete személyhez fűződő joga megsértésének megállapítására és 1.000.0000 forint nemvagyonai kártérítésre irányult.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást körültekintően tárta fel, a tényeket gondosan mérlegelte és jogszerű döntést hozott, ítélete érdemben helyes, indokolásában megjelölte azokat a körülményeket, amelyeket irányadónak tartott.

Az I. rendű felperes fellebbezése nem megalapozott, a II. rendű felperes fellebbezése kizárólag az indokolást érintő kis részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletével egyetértett, annak megváltoztatása nem indokolt.

A Fővárosi Törvényszék az ítéleti tényállást körütekintő bizonyítási eljárás eredményeként helyesen állapította meg. A felperesek által indítványozott további tanúvallomások, orvos és pszichiáter szakvélemények beszerzése nem volt szükséges, azoktól a per szempontjából releváns tények, bizonyítékok nem voltak várhatók.

A bíróság a pontosan megállapított tényállásból helyes jogi következtetést vont, amikor a kereseteket alaptalannak ítélte. Az I. rendű felperes tekintetében megállapítható, hogy az általa kért adatok vagy nem állnak az alperes rendelkezésére, vagy azt kutatási anyagként nem tartozik kiadni, illetve a már nem fellehető dokumentációban szereplő vizsgálati eredmények már korábban is az I. rendű felperes rendelkezésére álltak. A II. rendű felperes esetében szintén megállapítható, hogy a kért adatok egy részét ismerte, továbbá, hogy a nem ismert információk hiánya - azok irreleváns voltára tekintettel - számára jogsérelmet nem okozott.

A II. rendű felperes fellebbezésében arra megalapozottan hivatkozott, hogy tévesen rögzítette az elsőfokú bíróság a keresete ismertetése során 2.000.000 forint összegben a kereseti követelését, mert az helyesen 1.000.000 forint volt. Ezzel szemben az ítélet tábla pontosította az államot terhelő kereseti illeték összegét. Ezen túl azonban csak az ítélet indokolása érintett, így a II. rendű fellebbezése az ítélet érdemi megváltoztatását nem eredményezte.

Nem találta alaposnak az ítélet tábla a fellebbezéseket a perköltség tekintetében sem. Az elsőfokú bíróság minden esetben döntő szempontot figyelembe vett, ezekről ítéletében számot is adott, így körütekintő mérlegelés eredményeként határozta meg az alperesi képviselő munkadíját.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A fellebbezések eredménytelenségére tekintettel kötelezte a másodfokú bíróság az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessék meg az alperesnek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján, a másodfokú eljárásban kifejtett tevékenységgel arányosan megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

, 2015. április 14.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: